

TYÖSUOJELUN JA TYÖHYVINVOINNIN HYVÄT KÄYTÄNNÖT ERI YLIOPISTOISSA

Yliopistojen ja tutkimusalan henkilöstöliitto
Universitetens och forskningssektorns personalförbund YHL ry

Työryhmän jäsenet

Riitta Korhonen
Jarmo Ruusila
Timo Valtonen

Käsitelty YHL:n työsuojeluvaliokunnassa 30.11.2014
ja YHL:n hallituksessa 12.12.2014.

Taitto: Antti Sadinmaa

Työsuojeluun ja työhyvinvointiin liittyvistä toimenpiteistä päätet-
täessä on tärkeää huomioida niiden yhdenvertaisuus siten, että
työsuojelua ja työhyvinvointia edistävien konkreettisten toimenpi-
teiden on oltava kaikkien eri ammattiryhmien saavutettavissa ja
niihin järjestettäviin koulutustilaisuuksiin pääsyyn on kannustet-
tava. Työhyvinvointia edistävien toimenpiteiden miettiminen on
tärkeää kaikkina aikoina, erityisesti myös taloudellisesti vaikeina
aikoina. Tämän esitteen tavoitteena on, että työsuojeluun ja työ-
hyvinvointiin liittyvät hyvät käytännöt jalkautetaan tarkoituksen-
mukaisesti kaikkiin yliopistoihimme. Käytäntöjä on myös koottu
eri yliopistoista.

Esitteen ensimmäiseen osaan on koottu keskeisimmät ja yleisimmät hyvät käytännöt. Toiseen osaan on koottu innovatiiviset ja uusia avauksia sisältävät hyvät käytännöt. Esitettä koostanut työryhmä on työssään huomionnut, että kaikki käytännöt, johtuen muun muassa kyseisen yliopiston toimintatavoista tai jo hyviksi havaituista ja käyttöön otetuista käytännöistä, eivät sovellu kaikkiin yliopistoihin.

Työryhmä esittää, että yliopistojen työhyvinvointi- ja työsuojelu-
toimijat ottavat harkittavakseen tässä raportissa esitettyjen hyvien
käytäntöjen soveltamisen omaan toimintaansa.

YLEISIMMÄT HYVÄT KÄYTÄNNÖT

1. YHTEINEN TYÖSUOJELUTOIMIKUNTA

- Toimintasuunnitelman konkreettisuus ja kieliversiot
- Jäsenistön tasaveroinen edustavuus

2. TYÖYHTEISÖYHTEISTYÖ

- Säännöllinen yhteistyö yliopistojen johdon kanssa
- Viestintä ja tiedottamisyyhteistyö

3. OHJELMAT

- Eri ohjelmien (esim. työyhteisötaito-, tasa-arvo- ja asiallinen käytösohjelma) laatiminen
- Henkilökunnan osallistaminen ohjelmien laatimiseen

4. TYÖPAIKKASELVITYKSET

- Lainmukainen ja suunnitelmallinen
- Riskienarvioinnin liittäminen työpaikkaselvityskäynteihin
- Seurantatoimenpiteet

5. HENKILÖSTÖTILAISUUDET

- Hyvinvointitilaisuudet työsuojelun toimesta
- Koulutustilaisuudet yhdessä yliopiston henkilöstöosaston kanssa
- Perehdytys työhyvinvointi- ja työsuojeluasioihin
- Osallistaminen

YHTEINEN TYÖSUOJELUTOIMIKUNTA

1. Toimintasuunnitelman laatiminen; huomioitava konkreettisuus ja eri kieliversiot.
2. Toimikunnan jäsenistössä eri alat edustettuina: työsuojelu, tila- ja kiinteistötekniikka, työterveyshuolto, henkilöstöosasto, ammattiyhdistys, ylioppilaskunta sekä YTHS:n edustajat.

TYÖYHTEISÖYHTEISTYÖ

1. Säännölliset (esim. 2 kertaa vuodessa) tapaamiset yliopiston johdon, dekaanien ja laitosjohtajien kanssa.
2. Viestinnän ja tiedottamisen organisointi yliopiston viestintäyksikön kanssa.
3. Eri ammattiryhmien tai muun työnantajan palveluksessa olevien toimijoiden välinen yhteistyö.

OHJELMAT

Esimerkkejä ohjelmista, jotka tulee laatia yhteistyössä ja osallistaen eri toimijoiden kanssa:

1. Hyvän työpaikan pelisäännöt
2. Työyhteisötaito-ohjelma
3. Asiallinen käytös -ohjelma
4. Päihdeohjelma
5. Ikäohjelma
6. Varhaisen tuen malli
7. Työyhteisösovittelumalli
8. Pehdyttämismalli
9. Sisäilmaohjelma
10. Työhyvinvointikäsikirja

TYÖPAIKKASELVITYKSET

1. Lainmukaisesti organisoituna kolmen vuoden välein, esimerkiksi näin:
 - Esimiestapaaminen eri toimijoiden kanssa toimintavoista; työpaikkaselvityskyselyn kohdentaminen eri asioihin
 - Työterveyskysely henkilöstölle ja siihen vastaamiseen kannustaminen
 - Työhyvinvointikyselyn ja riskienarvioinnin tulokset selvityksen pohjana
 - Henkilöstön kuuleminen työsuojelupäällikön ja -valtuutetun toimesta
 - Esimiestapaaminen selvitysten tuloksista
 - Purkutapaaminen henkilöstölle selvityksen tuloksista
 - Toimenpiteiden seurannasta sopiminen
2. Suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti toteutettuna.
3. Riskinarviointi toteutettuna eri toimijoiden kanssa mahdollisesti työpaikkaselvityksen kanssa.
4. Seurannan käytännön toteutus mahdollisen työhyvinvointi- ja työsuojeluryhmän toimesta.

HENKILÖSTÖTILAISUUDET

1. Työsuojelutoimijat järjestävät omia työhyvinvointi- ja työsuojelutilaisuuksia henkilökunnalle.
2. Työsuojelutoimijat voivat järjestää yhteistyössä yliopiston työhyvinvointitoimijoiden kanssa koulutustilaisuuksia henkilökunnalle ja/tai tehdä aktiivisesti esityksiä esim. työturvallisuuskoulutuksista, jotka on mainittu toimintasuunnitelmassa.
3. Perehdytykseen tulee sisältyä perehdytys työhyvinvointi- ja työsuojeluasioihin.
4. Henkilökunnan osallistaminen työhyvinvointi- ja työsuojeluasioihin aktiivisella tiedottamisella, jossa huomioitava kohderyhmä(t) ja erityisesti tiedotettava ns. avainhenkilöitä.
5. Täsmäkäyntejä voi järjestää yksiköihin myös työpaikkaselvitysten ulkopuolella yhdessä työsuojelupäällikön kanssa; esimerkiksi vuosittain tietyn teeman mukaisesti.

UUDET AVAUKSET HYVIKSI KÄYTÄNNÖIKSI

1. Henkisen/psykososiaalisen kuormituksen haasteiden huomioiminen, jossa hyödynnetään työeläkeyhtiö Varman seuranta- ja ohjeistusaineistoja nykyistä paremmin.
2. Työhyvinvoinnin ja työsuojelun uutiskirjeen (työsuojelutoimijoiden esittelemisen, ajankohtaiset työsuojeluasiat, muutot, remontit jne.) laatiminen koko henkilöstölle joko sähköpostitse tai intranetin kautta.
3. Työsuojelukahvittelaisuuksien järjestäminen ajankohtaisista asioista epämuodollisesti periaatteella "mennään sinne, missä henkilökuntakin on", kuten auloissa ja käytävillä.
4. Työsuojelutoimijoiden päivystysaikojen perustaminen.
5. Kolmikantaneuvottelujen – työterveyshuolto, työntekijä, työnantaja sekä mahdollisesti luottamushenkilö – järjestäminen ja erityisesti niiden mahdollisuudesta tiedottaminen henkilökunnalle.
6. Erilaisten tukiverkostojen perustaminen yksiköihin: esimerkiksi tyky-yhdyshenkilöt, ergonomiosaajat ja vastaavat.

YLIOPISTOJEN JA TUTKIMUSALAN HENKILÖSTÖLIITTO YHL

www.yhl.fi